

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньо-професійної програми

Олександра СИДОРЕНКО

від "30" жовтня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психодіагностика

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – «Практична психологія»

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький-Херсон – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Психодіагностика
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Василь Олійник, старший викладач кафедри соціальних та поведінкових наук, канд. психол. н.
Контактна інформація	номер телефону викладача: 063 3932558 адреса електронної пошти: oliynik110460@gmail.com адреса електронної пошти кафедри: oliinyk_V@Ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	середа
Програма дисципліни	ТЕМА 1. Психодіагностика як наукова дисципліна Історія формування психодіагностики як наукова дисципліна. Предмет та особливості сучасної психодіагностики. ТЕМА 2. Психодіагностика як практична діяльність Порівняльний аналіз психодіагностики 20 століття та психодіагностика 21 століття. Етичні норми та етичні стандарти психодіагноста. Стандарти у роботі психодіагноста. ТЕМА 3. Загальна психодіагностика та психометрика. Номотетичний та ідеографічний підхід у психодіагностиці. Класифікація психодіагностичних методик. Структура психологічного тесту. Надійність. Валідність. Репрезентативність та норми у психодіагностиці. ТЕМА 4. Психодіагностика інтелекту. Психодіагностика елементарних здібностей. Традиційний підхід до діагностики інтелекту. Критеріально-орієнтовний підхід до діагностики інтелекту. Психодіагностика некогнітивних компонентів інтелекту. ТЕМА 5. Класична психодіагностика особистості. Види даних про особистості. Типологічний підхід до психодіагностики особистості. Методика акцентуацій. Психодіагностичний підхід. Блоковий підхід до психодіагностики особистості. ТЕМА 6. Інтегративний підхід до психодіагностики. Психодіагностика обдарованості та її потенціалу. Інтерактивний підхід діагностики особистості. Групові техніки психодіагностики. Наративний підхід у психодіагностиці. ТЕМА 7. Організація та проведення психодіагностичного обстеження. Основні принципи організації психодіагностичного обстеження. Етапи психодіагностичного обстеження. Психодіагностичне обстеження: характеристика процесу. ТЕМА 8. Психодіагностика психічних процесів. Методи психодіагностики уваги. Методи психодіагностики пам'яті. Методи психодіагностики мислення. ТЕМА 9. Психодіагностика інтелекту. Сутність інтелекту, підходи до його вивчення. Моделі структури інтелекту. Характеристика тестів діагностування соціального інтелекту. Тести для діагностування емоційного інтелекту. Тести для

	психологічного діагностування креативності.
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	«Психодіагностика» - це наука і практика, пов'язана з розробкою різноманітних методів розпізнавання індивідуально-психологічних особливостей людини і постановкою за допомогою цих методів психологічного діагнозу. Психодіагностика є розділом психології, що вивчає методи визначення психологічних особливостей людини з метою найбільш повного розкриття його внутрішнього потенціалу у всіх сферах життя.
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК; тестовий комплекс з дисципліни з глосарієм.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета курсу «Психодіагностика» полягає в тому, щоб студенти засвоїли основні поняття психодіагностики, її закономірності, методи та методики, вікову специфіку їх застосування
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення курсу «Психодіагностика»: Загальні – сприяти становленню сучасного висококваліфікованого фахівця на підставі вивчення та розуміння механізмів та принципів психодіагностики. Розвиваючі - формувати й розвивати психологічні знання студентів, навчити їх досліджувати, описувати та аналізувати психічні явища та поведінкові акти, виробити навички самостійного аналізу психічних явищ, уміння застосовувати отримані знання при оцінюванні конкретної ситуації, сприяти оволодінню умінь та навичками, які потрібні у професійній діяльності. Виховні - формувати переконання та ціннісні орієнтації студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, виховувати активну громадську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення соціальної роботи в становленні Української держави; сприяти розвитку в майбутніх соціальних працівників, їх професійних й особистісних якостей.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Здатність планувати та управляти часом.

	ЗК 06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові)	СК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання РН 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. РН 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження РН 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. РН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога РН 20. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю психологів і волонтерів, іншого персоналу

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025, 2025-2026
Семестр	4
Курс	2
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язковий компонент
Пререквізити	Загальна психологія
Постреквізити	Психологічний спецпрактикум (практична психологія)

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	22
Практичні / Семінарські	22

Лабораторні	
Самостійна робота	46
Форма підсумкового контролю	Екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, навчального простору, в якому меблі можуть бути переміщені в ході заняття
Обладнання	Мультимедійне обладнання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Практичні та самостійні роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від загальної суми балів за конкретне заняття). Умови перескладання. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час опитування на практичних заняттях. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття та самостійні роботи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
	Тема 1	Основи психодіагностики	2		2	4	6
	Лекція	Основи психодіагностики	2				1
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів.				4	2
	Тема 2	Психодіагностика як практична діяльність	4		2	6	8
	Лекція	Психодіагностика як практична діяльність	4				2
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	3
	Тема 3	Загальна психодіагностика та психометрія	2		2	6	6
	Лекція	Загальна психодіагностика та психометрія	2				1

	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	2
	Тема 4	Психодіагностика інтелекту	2		4	4	11
	Лекція	Психодіагностика інтелекту	2				1
	Практика				4		6
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	4
	Тема 5	Класична психодіагностика особистості	2		4	4	6
	Лекція	Класична психодіагностика особистості	2				1
	Практика				4		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	2
	Тема 6	Інтегральний підхід до психодіагностики	4		2	4	6

	Лекція	Інтегральний підхід до психодіагностики	4				1
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	2
	Тема 7	Організація та проведення психодіагностичного дослідження.	2		2	6	6
	Лекція	Організація та проведення психодіагностичного дослідження.	2				1
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	2
	Тема 8	Психодіагностика психічних процесів	2		2	6	6
	Лекція	Психодіагностика психічних процесів	2				1
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	2

	Тема 9	Психодіагностика інтелекту	2		2	6	5
	Лекція	Психодіагностика інтелекту	2				1
	Практика				2		3
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				6	1
		Разом за ЗЧ2	22		22	46	90 год 60 б
	ПК ЗЧ 2	Екзамен					40 б
Всього за дисципліною			22		22	46	90 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування Обробка лекційного матеріалу починається з детального розбору конспекту лекцій. На даному етапі варто розібратися в сутності кожного поняття і положення, домагатися розуміння логічного змісту формулювань. При цьому варто використовувати основну і додаткову літературу, наукові праці, монографії.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний
Лабораторні	Не передбачено навчальним планом

Самостійна робота	Самостійна робота допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з джерелами законодавчо-нормативного та навчального характеру, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів (в тому числі і фактичних) робити відповідні висновки, рекомендації. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. 3. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. 4. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів
--------------------------	--

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі); презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт); тестовий контроль. Види поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт з практичних робіт, реферат, презентація. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини
Підсумковий контроль
Форма контролю: екзамен. Форма проведення: письмовий тест або комбінована форма (усно-письмова). Умова допуску: виконання всіх видів робіт, передбачених структурою курсу. Критерій успіху: максимальна кількість балів для успішного складання – сумарно 60 балів за результатами семестру та 40 балів за екзамен.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)										Разом за семестр
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Екзамен	Max 100
Max 6	Max 8	Max 6	Max 11	Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 5	Max 40	

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
-----------------------------	------------------------------	--------------------------------------

90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Співак Л., Османова А. Психодіагностика в клінічній психології. К. Університет «Україна», 2023. 228 с. 2. Кокун О.М., Лозінська Н.С. Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних силах України. К. : Центр учбової літератури, 2023, 74 с. 3. Галян І.М. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вузів. – К.: Академвидав, 2009. – 464 с. 4. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: «Ника-Центр», 2009. – 399 с. 5. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 6. Психодіагностика особистості (збірник методик) / І. Пампура, Л. Пянківська, Ю. Бойк-Бузель. Медкнига, 2025. 325 с.
Додаткова	1. Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навчальний посібник. – К.: Майстер-клас. – 2006. 2. Лемак М.В., Петрище Ю.В. Психологу для роботи: діагностичні методики. Методичне видання. – Ужгород, Видавництво А. Гаркуші. – 2012. – 616 с. 3. Практикум з психодіагностики / Укладачі: Музика О.О., Остринська В.М., Остринський В.В. – 2-е вид., виправлене та доповнене. – Житомирський державний пед. ун-т ім. Івана Франка, 2000. – 160 с. 4. Скребець В. О. Основи психодіагностики: Навчальний посібник для вузів. – К.: Слово, 2003. 5. Становлення сучасної парадигми психологічної діагностики когнітивного розвитку учнів : монографія / С.А. Гончаренко, 6. Л.О. Кондратенко та ін. – Кіровоград : Імекс – ЛТД, 2012 – 208 с. 7. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Львів, 2014. - 465 с.
Інформаційні ресурси	1. Дегтяренко Т.В., Ковиліна В.Г. Психофізіологія розвитку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: УАїД «Рада», 2022. – 327 с. URL:

<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/13269/1/%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%B7%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83.pdf>

2. Студентський портал URL: <https://stud.com.ua>
3. Он-лайн підручники URL: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z811.html
4. Підручники он-лайн URL: <http://osvita.ua>
5. Навчальні матеріали он-лайн URL: <https://pidruchniki.com>
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України — <https://mon.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського — <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Офіційний сайт ХДАЕУ — <https://www.ksau.kherson.ua/>
9. Освітній портал (Moodle) ХДАЕУ — <http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/>
10. Наукова бібліотека ХДАЕУ — <https://www.ksau.kherson.ua/news-2/nnb.html>
11. Кафедра соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ —
12. <https://www.ksau.kherson.ua/econom/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.html>